

AZ IDŐSÖDÉS OKOZTA KIHÍVÁSOK KEZELÉSÉRE IRÁNYULÓ PROJEKTEK BEMUTATÁSA

A Q AGEING PROJEKT: MINŐSÉGI IDŐSKOR VÁROSI KÖRNYEZETBEN

BEVEZETÉS

A lecke célja, hogy bemutassa az Európai Regionális Fejlesztési Alap Central Europe Programja által támogatott Q-AGEING projektet, amelyben a magyar, lengyel, német, olasz, és szlovén partnerek különböző európai országokban és régiókban tesztelt 18 kísérleti projekt segítségével mutatták be, hogy milyen szerepet tölt be jelenleg az idősebb korosztály a társadalomban, illetve milyen lehetőségek állnak rendelkezésre helyi szinten a hatékonyabb társadalmi integrációra.

A PROJEKT

A „Q-Ageing: Minőségi időskor városi környezetben” projekt teljes költsége 2 218 871 euró, amelyhez az Európai Unió Európai Regionális Fejlesztési Alapja 1 768 345 euró összeggel járult hozzá a „Közép-Európa” operatív programból a 2007-2013 közötti programidőszakban. A 38 hónapos projekt 2008 decemberében indult.

A PROJEKT CÉLJA

A Q-AGEING projekt célja, hogy az öregedés problémájára hatékony megoldást keressen két fontos, egymást átfedő területen. Egyrészt a közszolgáltatások színvonalának javításával és azoknak az idősek szükségleteihez való hozzáigazításával. Másrészt a városi környezet fejlesztése az idősek szükségleteinek megfelelően, kiegyensúlyozottabb életkörülményeket teremtve ezáltal számukra. Mindennek központi célja az idős lakosság nagyobb fokú társadalmi integrációja.

Egy kiegyensúlyozott társadalom, amelyben az idős generáció továbbra is aktív marad, ahol az idősek számára nyújtott szolgáltatások jól szervezettek, és amely városának urbanisztikai szerkezete az idősek szükségleteit is figyelembe veszi, fontos versenyképességi tényező, amely akár egy-egy nemzetközi cég beruházási döntéseit is befolyásolhatja

A projekt által elvégzett tevékenységek a következő területekre irányulnak:

- Az idős népesség részvételi arányának növelése a munkaerő-piacon és a közösségi munkában;
- A közösségi szolgáltatások színvonalának növelése és innovatív jellegének erősítése;
- A közösségi részvétel fokozása: az alulról jövő kezdeményezések tudatos és strukturált támogatása, a megfelelő szakpolitikai tényezők és területek – így a szociális, egészségügyi, tervezési, közlekedési, foglalkoztatási területek - együttműködésének erősítése;

- Jó példák kiválasztása és bemutatása arra vonatkozóan, hogy hogyan lehet a városi életfeltételeket jobban hozzáigazítani az öregedő népesség változó szükségleteihez.

A projekt egyes partner régiókban folyó szakmai munkára épül fel és azt mélyíti el nemzetközi tapasztalatok beemelésével.

A projekt partnerségi köre

A Q-AGEING projekt 9 partner szervezet aktív közreműködésével valósult meg:

- Újbuda Önkormányzata – vezető partner, Magyarország
- Maribor Önkormányzata, Szlovénia
- Slovenska Bistrica Önkormányzata, Szlovénia
- Közgazdasági Intézet, Maribor – Humán Erőforrás Fejlesztési Központ, Szlovénia
- Treviso Tartomány, Olaszország
- Genova Önkormányzata, Olaszország
- Nemzeti Egészségügyi Akadémia, Olaszország
- Sopot Önkormányzata, Lengyelország
- Civil Társadalom Fejlesztési Központ, Freiburg, Németország

A partnerek döntéshozói szinten képviseltetik magukat a projektben, hogy ezzel is biztosítsák a hosszú távú szakpolitikai beágyazottságot és megvalósítást.

A partnerek projekthez kapcsolódó részletes bemutatkozása elérhető a [projekt honlapon itt](#).

SZAKMAI VÉGREHAJTÁS ÉS EREDMÉNYEK

Helyzetelemzés

A projekt kezdő lépéseként részletes helyzetelemzéseket készítettek az idősek mindennapi lakókörnyezetéről, egészségi állapotáról, mobilitásáról és foglalkoztatottságáról. A kutatás eredményei alapján regionális akcióterveket dolgoztak ki, amelyek a legfontosabb területekre összpontosítottak. A széles körű helyzetfeltárást és helyzetelemzést a partnerek által közösen meghatározott módszertan segítségével végezték: nagy mintán végzett vizsgálattal és mélyinterjúkkal, kvantitatív és kvalitatív vizsgálati módszerek kombinált alkalmazásával. Az elemzés célterületének témakörei: 50+, 60+; egészség, mobilitás, foglalkoztatottság, mindennapi életkörnyezet.

A közös összehasonlító értékelő tanulmány teljes terjedelmében magyar nyelven itt olvasható: Kocsis J. B. (szerk.) [Nemzetközi helyzetfeltárás: igények, kihívások és megoldások](#). Q-Ageing WP3. TÁRKI – BME 2009. okt.

Regionális akciótervek

A partnerek a felmérések eredményeinek közös kiértékelése alapján meghatározták a stratégiailag legfontosabb beavatkozási területeket, regionális akcióterveket, különböző kísérleti projekteket dolgoztak ki, és ezek közül kiválasztották a legígéretesebb esettanulmányokat.

Kísérleti akciók

A kísérleti tevékenységek megvalósítása partneri szinten zajlott, folyamatos együttműködés mellett a következő 5 témakörben:

- városi környezet és mobilitás;
- városi terek/középületek;
- alkonygazdaság;
- alkonygazdaság - tudás társadalom;
- e-alapú információs rendszerek.

A kísérleti projektek közé tartozik például az idősek számára létrehozott online „SkypeCare” kezdeményezés Magyarországon, illetve egy nappali ápolási központ Szlovéniában.

A SkypeCare kezdeményezésről további információt [angol nyelven itt érhet el.](#)

Eszköztár

A Q-AGEING projekt egyik legfontosabb eredménye egy eszköztár létrehozása, amely összegyűjti a legjobb kísérleti akciókat, bemutatja az azok keretében kidolgozott megoldásokat, eszközöket és módszertanokat. Ez az eszköztár a projekt keretein belül megvalósított munka összegzésének tekinthető. Emellett a hosszú távú megvalósítás érdekében egy politikai ajánlásokkal kiegészített programtervet is létrehozta azzal a céllal, hogy azt bármely olyan intézmény vagy város felhasználhassa, amelynek célja az idősek eredményesebb integrálása a társadalomba. Az eszköztár megnyitja az utat az idősbárát közösségi terek létrehozása, valamint a mobilitás javítása felé az idősek számára kialakított rekreációs parkok, szabadtéri területek, illetve a városi közlekedési lehetőségek fejlesztése révén.

Az eszköztár teljes terjedelmében magyar nyelven olvasható itt:

[Az aktív időskor helyi szintű népszerűsítésének módszertani kézikönyve](#)

Idősügyi tudáscentrum

Emellett egy transznacionális idősügyi tudáscentrum létrehozására is sor került Mariborban, amely online közösségi felületként működik az idősebb korosztály számára. A tudáscentrum elérhetősége:

<http://www.q-arc.eu/>

A PROJEKT FŐ ÜZENETE

Helyi szinten az állami intézmények számos tevékenységgel segíthetik az aktív idősödést. Alapvetően leginkább humán erőforrásra van szükség az ilyen akciók megszervezéséhez, elhivatottságra és önkéntességre, amely nem érinti közvetlenül az adófizetők zsebét. Összetett intézkedésekkel, ideértve néhány relatíve olcsó megoldást is elérhető, hogy a helyi idősek egészségesek, aktívak és önállóak maradjanak. Ehhez a jó kapcsolat a helyi civil szervezetekkel kulcsfontosságú.

***

Felhasznált irodalom:

A projekt honlapja és dokumentumai:

<http://qageing.eu/>

<http://qageing.eu/nykonf0602.pdf>

Kocsis J. B. (szerk.) [Nemzetközi helyzetfeltárás: igények, kihívások és megoldások](#). Q-Ageing WP3. TÁRKI – BME 2009. okt.

http://www.csaladinet.hu/hirek/eletmod/szulok_nagyszulok/11574/minosegi_idoskor_varosi_kornyezetben

<http://www.q-ageing.eu/qafh.pdf>

http://www.q-ageing.eu/knowledge_sharing_strategy_of_Q_AGEING_V2.pdf

<http://q->

[ageing.eu/presentations/ACTIVE%20AGENDA%20CORNER%20A/Zsuzsa_Sz%C3%A9man_SKYPECare.pdf](http://q-ageing.eu/presentations/ACTIVE%20AGENDA%20CORNER%20A/Zsuzsa_Sz%C3%A9man_SKYPECare.pdf)

Az internetes hivatkozások elérésének időpontja: 2017. március